

Kort fortalt

22-09-2021

Omkostninger til vikarer på døgntilbud og anbringelsessteder

Nogle døgntilbud og anbringelsessteder benytter sig af vikarer, som blandt andet kan dække ind for det faste personale i forbindelse med sygdom, ferie samt kurser eller efteruddannelse. Denne analyse belyser tilbuddenes anvendelse af vikarer ved at se på, hvor stor en andel af de samlede lønomkostninger, der går til vikarer. Analysen viser blandt andet, at andelen af døgntilbud med omkostninger til vikarer på over 10 pct. af de samlede lønomkostninger varierer mellem 22 og 31 pct. på tværs af de forskellige virksomhedsformer og mellem 11 og 29 pct. på tværs af de forskellige tilbudstyper.

På Tilbudsportalen findes der oplysninger om sociale tilbuds lønomkostninger til forskellige personalegrupper. Denne analyse belyser, hvor stor en andel af de samlede lønomkostninger, der anvendes til vikarer, herunder vikarbureauer, på døgntilbud til voksne og anbringelsessteder for børn og unge. Vikarer kan både være faguddannede og ufaglærte.

Se boks 1 på s. 9 for en oversigt over tilbudstyper, som indgår i analysen.

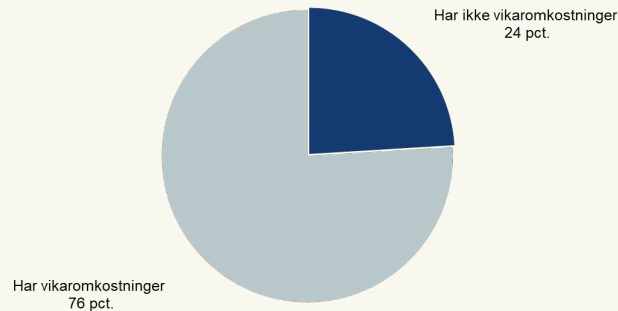
Tilbudsportalens oplysninger om vikaromkostninger indeholder oplysninger fra tilbuddene om deres lønomkostninger til personale, der er ansat for en kortere periode, og som supplerer det fastansatte personale. Her er det muligt, at det kan variere mellem tilbuddene, hvad der præcist forstås som vikarer, og derfor hvad de medregner som vikaromkostninger. Der kan eksempelvis være tilbud, der har løst ansat personale, som de ikke medregner i omkostningerne til vikarer. Oplysninger om vikaromkostninger vil således kunne give en indikation af, i hvor høj grad tilbuddene anvender vikarer, men de er forbundet med usikkerhed og skal derfor også tolkes med varsomhed.

Døgntilbud på voksenområdet

Blandt de 1.327 døgntilbud på voksenområdet, som indgår i analysen, har størstedelen af tilbuddene angivet på Tilbudsportalen, at de har lønomkostninger til vikarer. Det gælder 76 pct. af tilbuddene, mens de resterende 24 pct. ikke har lønomkostninger til vikarer, jf. figur 1.

Figur 1
Døgntilbud på voksenområdet efter, om de har lønomkostninger til vikarer, pct.

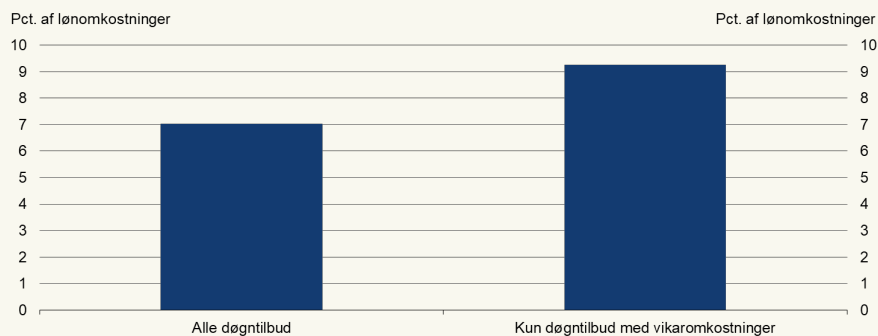
Anm.: Døgntilbud på voksenområdet pr. 31. december 2020, som har angivet oplysninger om omsætning og lønomkostninger for 2019 eller 2020, og som har en omsætning på over 10.000 kr. Se boks 1 for yderligere om datagrundlag og opgørelsesmetode.

Kilde: Egne beregninger på data fra Tilbudsportalen.

I analysen er tilbud, der har meget lave lønomkostninger til vikarer (under 0,5 pct.), opgjort som ikke havende lønomkostninger til vikarer. Derudover kan der indgå tilbud, som har anvendt vikarer, men som ikke har indberettet oplysninger herom på Tilbudsportalen.

Hvis der ses samlet på alle døgntilbuddene, dvs. både tilbud med og uden lønomkostninger til vikarer, udgør vikaromkostninger i gennemsnit 7 pct. af de samlede lønomkostninger. Ses der udelukkende på døgntilbud med vikaromkostninger, udgør omkostninger til vikarer i gennemsnit lidt over 9 pct. af lønomkostningerne, jf. figur 2.

Figur 2
Gennemsnitlige vikaromkostninger på døgntilbud på voksenområdet efter, om de har lønomkostninger til vikarer

Anm.: Døgntilbud på voksenområdet pr. 31. december 2020, som har angivet oplysninger om omsætning og lønomkostninger for 2019 eller 2020, og som har en omsætning på over 10.000 kr. Se boks 1 for yderligere om datagrundlag og opgørelsesmetode.

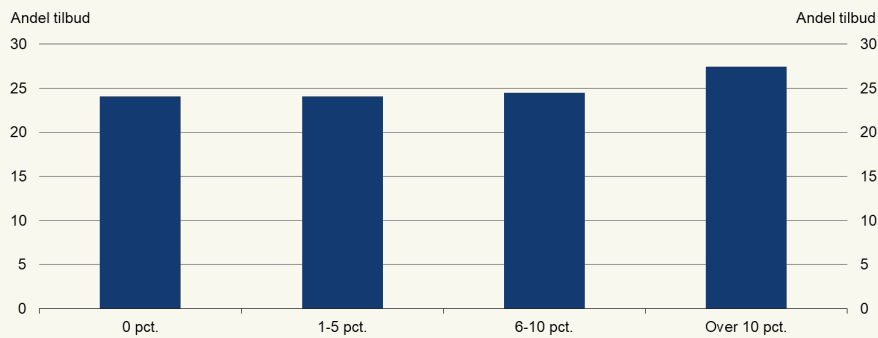
Kilde: Egne beregninger på data fra Tilbudsportalen.

Inddeles tilbuddene i intervaller efter, hvor stor en andel vikaromkostninger udgør af de samlede lønomkostninger, er der en nogenlunde lige stor andel tilbud, som har vikaromkostninger på hhv. 0 pct., 1-5 pct., 6-10 pct. og over 10 pct. af de samlede lønomkostninger, idet hvert interval omfatter i størrelsesordenen 25 pct. af tilbuddene, jf. figur 3.

Figur 3

Døgntilbud på voksenområdet efter, hvor stor en andel vikaromkostninger udgør af de samlede lønomkostninger, pct.

Anm.: Døgntilbud på voksenområdet pr. 31. december 2020, som har angivet oplysninger om omsætning og lønomkostninger for 2019 eller 2020, og som har en omsætning på over 10.000 kr. Se boks 1 for yderligere om datagrundlag og opgørelsesmetode.

Kilde: Egne beregninger på data fra Tilbudsportalen.

Vikarer kan blandt andet dække ind for det faste personale i forbindelse med sygdom, ferie samt kurser eller efteruddannelse. Når tilbud har en lav andel af vikaromkostninger kan det for nogle være udtryk for, at de har et lavt sygefravær eller ved sygdom og andet fravær har mulighed for at dække vagterne ind ved brug af det faste personale. Det kan dog også være et udtryk for, at de ikke prioriterer vikardækning ved fravær blandt det faste personale.

Ses der nærmere på de døgntilbud, som har vikaromkostninger for over 10 pct. af de samlede lønomkostninger, har størstedelen vikaromkostninger for 11-15 pct. af lønomkostningerne. For 17 pct. af døgntilbuddene udgør vikaromkostninger 11-15 pct. af de samlede lønomkostninger, mens 6 og 4 pct. har vikaromkostninger for henholdsvis 16-20 pct. og over 20 pct. af lønomkostningerne, jf. tabel 1.

Tabel 1

Døgntilbud på voksenområdet efter, hvor stor en andel vikaromkostninger udgør af de samlede lønomkostninger, pct.

Andel vikaromkostninger ud af lønomkostninger	Pct.	Antal
10 pct. og derunder	73	963
11-15 pct.	17	219
16-20 pct.	6	86
Over 20 pct.	4	59
I alt	100	364

Anm.: Døgntilbud på voksenområdet pr. 31. december 2020, som har angivet oplysninger om omsætning og lønomkostninger for 2019 eller 2020, og som har en omsætning på over 10.000 kr. Se boks 1 for yderligere om datagrundlag og opgørelsesmetode.

Kilde: Egne beregninger på data fra Tilbudsportalen.

På Tilbudsportalen er tilbuddenes virksomhedsform (ejerforhold) angivet. Her kan tilbuddene overordnet inddeles i følgende virksomhedsformer:

- Regionale
- Kommunale
- Private
- Fonde eller selvejende mv.

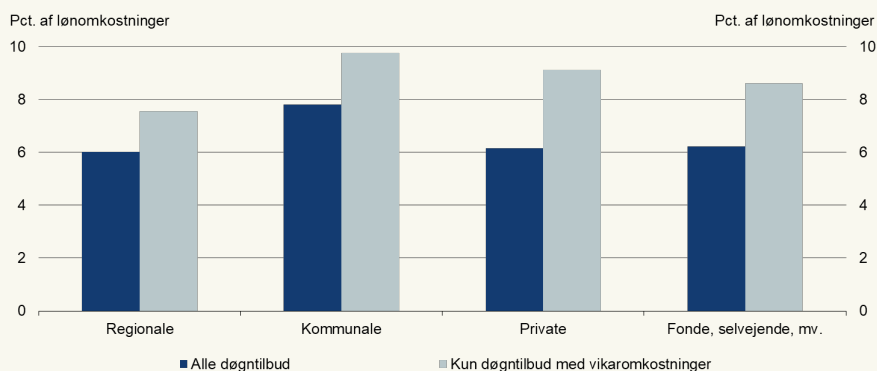

De private tilbud kan opdeles i henholdsvis de kommercielle private som ApS, A/S mv. og de ikke-kommercielle private som fonde, selvejende mv. I denne analyse bruges begrebet private om de kommercielle private.

Vikaromkostningerne varierer i nogen grad efter tilbuddenes virksomhedsform. Hvis der ses på alle tilbud, både med og uden vikaromkostninger, udgør lønomkostninger til vikarer i gennemsnit mellem 6 og 8 pct. af de samlede lønomkostninger. Ses der udelukkende på tilbud med vikaromkostninger, udgør vikaromkostningerne i gennemsnit mellem 8 og 10 pct. af de samlede lønomkostningerne, jf. figur 4.

Figur 4

Gennemsnitlige vikaromkostninger på døgntilbud på voksenområdet efter virksomhedsformer, og om de har lønomkostninger til vikarer

Anm.: Døgntilbud på voksenområdet pr. 31. december 2020, som har angivet oplysninger om omsætning og lønomkostninger for 2019 eller 2020, og som har en omsætning på over 10.000 kr. Se boks 1 for yderligere om datagrundlag og opgørelsesmetode.

Kilde: Egne beregninger på data fra Tilbudsportalen.

De kommunale tilbud har de højeste gennemsnitlige vikaromkostninger, hvilket blandt andet skal ses i lyset af, at en større andel af de kommunale tilbud har vikaromkostninger i intervallet over 10 pct. Dette gør sig gældende for 31 pct. af de kommunale tilbud, sammenholdt med 22-24 pct. af tilbuddene under de øvrige virksomhedsformer, jf. tabel 2.

Tabel 2

Døgntilbud på voksenområdet efter virksomhedsformer, og hvor stor en andel vikaromkostninger udgør af de samlede lønomkostninger, pct.

Andel vikaromkostninger ud af lønomkostninger	Regionale	Kommunale	Private	Fonde, selvejende mv.
	----- Pct. af tilbuddene -----			
0 pct.	20	20	33	28
1-5 pct.	39	22	23	26
6-10 pct.	18	27	20	23
Over 10 pct.	22	31	24	23
I alt	100	100	100	100

Anm.: Døgntilbud på voksenområdet pr. 31. december 2020, som har angivet oplysninger om omsætning og lønomkostninger for 2019 eller 2020, og som har en omsætning på over 10.000 kr. Se boks 1 for yderligere om datagrundlag og opgørelsesmetode.

Kilde: Egne beregninger på data fra Tilbudsportalen.

De højere vikaromkostninger på kommunale tilbud kan muligvis afspejle, at flere af tilbuddene har deres eget vikarkorps, hvormed det vil være de samme vikarer, borgerne møder i hverdagen.

Døgntilbuddene på voksenområdet består af en række forskellige tilbudstyper. Her kan tilbudstyperne overordnet inddeles i følgende kategorier:

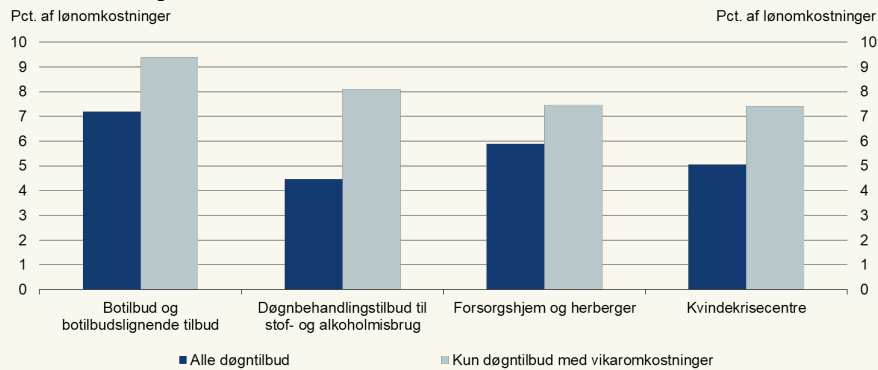
- Botilbud og botilbudslignende tilbud
- Døgnbehandlingstilbud til stof- og alkoholmisbrug
- Forsorgshjem og herberger
- Kvindekrisecentre

Se boks 1 for yderligere om, hvad der er omfattet i kategorierne.

Det varierer også efter tilbudstype, hvor meget omkostninger til vikarer udgør af de samlede lønomkostninger. De gennemsnitlige vikaromkostninger ligger på mellem 4 og 7 pct. af de samlede lønomkostninger, når der ses på alle tilbuddene, både med og uden vikaromkostninger. Ses der udelukkende på tilbuddene med vikaromkostninger, spænder det mellem 7 og 9 pct.

Figur 5

Gennemsnitlige vikaromkostninger på døgntilbud på voksenområdet efter tilbudstyper, og om de har lønomkostninger til vikarer

Anm.: Døgntilbud på voksenområdet pr. 31. december 2020, som har angivet oplysninger om omsætning og lønomkostninger for 2019 eller 2020, og som har en omsætning på over 10.000 kr. Se boks 1 for yderligere om datagrundlag og opgørelsesmetode.

Kilde: Egne beregninger på data fra Tilbudsportalen.

Det er botilbuddene og de botilbudslignende tilbud, som har de højeste gennemsnitlige lønomkostninger til vikarer. Ligeledes udgør vikaromkostninger blandt disse tilbud oftere over 10 pct. af de samlede lønomkostninger, end det er tilfældet for de øvrige tilbudstyper. For 29 pct. af botilbuddene og 11-15 pct. af de øvrige tilbudstyper udgør omkostninger til vikarer over 10 pct. af de samlede lønomkostninger, jf. tabel 3.

Tabel 3

Døgntilbud på voksenområdet efter tilbudstyper, og hvor stor en andel vikarkostninger udgør af de samlede lønomkostninger, pct.

Andel vikarkostninger ud af lønomkostninger	Botilbud og botilbudslignende tilbud	Døgntilbud til stof- og alkoholmisbrug	Forsorgshjem og herberger	Kvindekrisecentre
----- Pct. af tilbuddene -----				
0 pct.	23	45	21	32
1-5 pct.	24	35	30	30
6-10 pct.	24	5	33	28
Over 10 pct.	29	15	15	11
I alt	100	100	100	100

Anm.: Døgntilbud på voksenområdet pr. 31. december 2020, som har angivet oplysninger om omsætning og lønomkostninger for 2019 eller 2020, og som har en omsætning på over 10.000 kr. Se boks 1 for yderligere om datagrundlag og opgørelsesmetode.

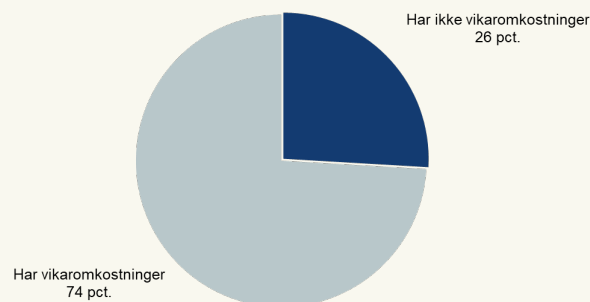
Kilde: Egne beregninger på data fra Tilbudsportalen.

Anbringelsessteder til børn og unge

Ses der på omkostninger til vikarer på de 517 anbringelsessteder for børn og unge, som indgår i analysen, er billedet overordnet det samme som for døgntilbud på voksenområdet. Der er 74 pct. af tilbuddene, som har angivet, at de har lønomkostninger til vikarer, mens de resterende 26 pct. ikke har vikarkostninger, jf. figur 6.

Figur 6

Anbringelsessteder efter, om de har lønomkostninger til vikarer, pct.

Anm.: Anbringelsessteder til børn og unge pr. 31. december 2020, som har angivet oplysninger om omsætning og lønomkostninger for 2019 eller 2020, og som har en omsætning på over 10.000 kr. Se boks 1 for yderligere om datagrundlag og opgørelsesmetode.

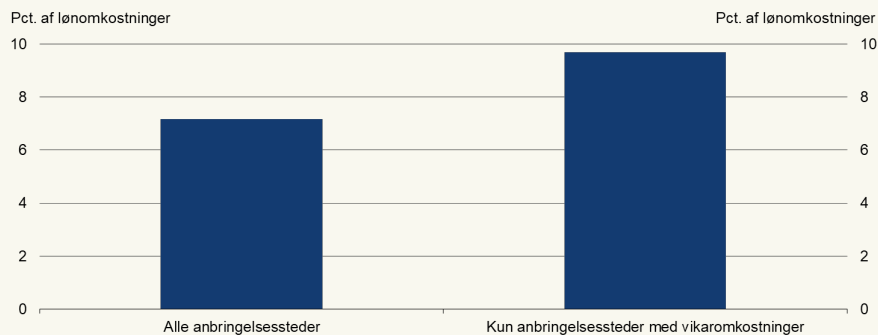
Kilde: Egne beregninger på data fra Tilbudsportalen.

Ses der samlet på anbringelsesstederne – både dem med og uden lønomkostninger til vikarer – udgør vikarkostninger i gennemsnit 7 pct. af de samlede lønomkostninger. Ses der udelukkende på de tilbud, som har vikarkostninger, udgør lønomkostninger til vikarer i gennemsnit 10 pct. af de samlede lønomkostninger, jf. figur 7.

Figur 7

Gennemsnitlige vikaromkostninger på anbringelsessteder efter, om de har lønomkostninger til vikarer

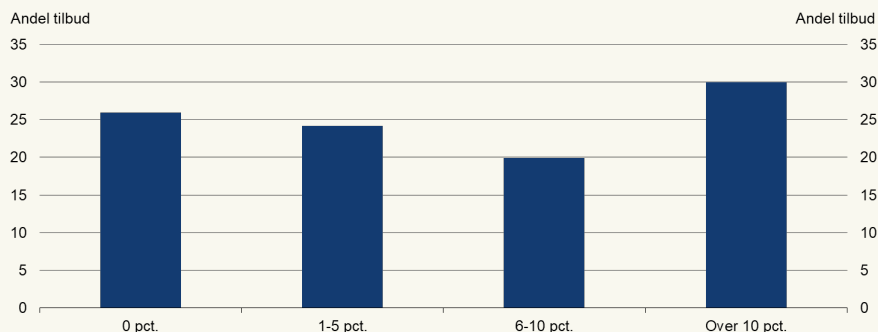
Anm.: Anbringelsessteder til børn og unge pr. 31. december 2020, som har angivet oplysninger om omsætning og lønomkostninger for 2019 eller 2020, og som har en omsætning på over 10.000 kr. Se boks 1 for yderligere om datagrundlag og opgørelsesmetode.

Kilde: Egne beregninger på data fra Tilbudsportalen.

Inddeles anbringelsesstederne i intervaller efter, hvor stor en andel vikaromkostninger udgør af de samlede lønomkostninger, ligger der flest tilbud i intervallet over 10 pct. Det gælder 30 pct. af tilbuddene. De øvrige intervaller, hhv. 0 pct., 1-5 pct. og 6-10 pct., omfatter hver i størrelsesordenen 20-25 pct. af tilbuddene, jf. figur 8.

Figur 8

Anbringelsessteder efter, hvor stor en andel vikaromkostninger udgør af de samlede lønomkostninger, pct.

Anm.: Anbringelsessteder til børn og unge pr. 31. december 2020, som har angivet oplysninger om omsætning og lønomkostninger for 2019 eller 2020, og som har en omsætning på over 10.000 kr. Se boks 1 for yderligere om datagrundlag og opgørelsesmetode.

Kilde: Egne beregninger på data fra Tilbudsportalen.

Ligesom for døgntilbud på voksenområdet har anbringelsessteder med vikaromkostninger for over 10 pct. af lønomkostningerne, oftest vikaromkostninger for 11-15 pct. af de samlede lønomkostninger. For 18 pct. af anbringelsesstederne ligger vikaromkostningerne på mellem 11 og 15 pct. af de samlede lønomkostninger, mens og 5 pct. har vikaromkostninger for henholdsvis 16-20 og over 20 pct. af lønomkostningerne, jf. tabel 4.

Tabel 4

Anbringelsessteder efter, hvor stor en andel vikarkostninger udgør af de samlede lønomkostninger.

Andel vikarkostninger ud af lønomkostninger	Pct.	Antal
10 pct. og derunder	70	362
11-15 pct.	18	94
16-20 pct.	6	33
Over 20 pct.	5	28
I alt	100	517

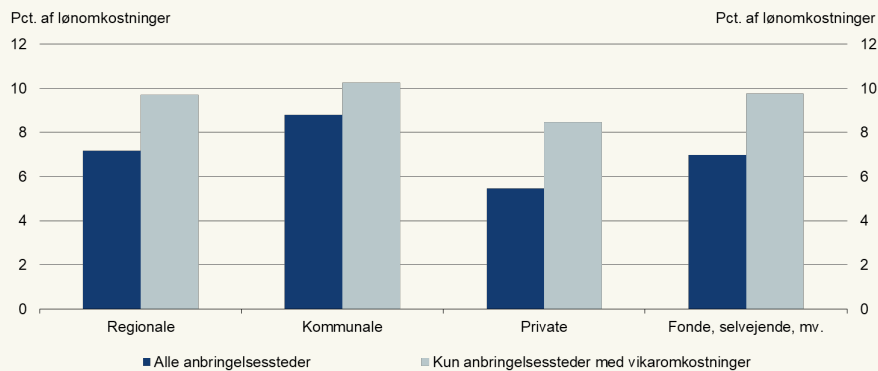
Anm.: Anbringelsessteder til børn og unge pr. 31. december 2020, som har angivet oplysninger om omsætning og lønomkostninger for 2019 eller 2020, og som har en omsætning på over 10.000 kr. Se boks 1 for yderligere om datagrundlag og opgørelsesmetode.

Kilde: Egne beregninger på data fra Tilbudsportalen.

Det varierer efter virksomhedsform, hvor meget lønomkostninger til vikarer udgør af de samlede lønomkostninger. Ses der samlet på anbringelsesstederne, hvor både tilbud med og uden vikarkostninger medtages, udgør omkostninger til vikarer i gennemsnit mellem 5 og 9 pct. af de samlede lønomkostninger. Ses der udelukkende på tilbud med vikarkostninger, ligger det på mellem 8 og 10 pct., jf. figur 9.

Figur 9

Gennemsnitlige vikarkostninger på anbringelsessteder efter, virksomhedsformer og om de har lønomkostninger til vikarer

Anm.: Anbringelsessteder til børn og unge pr. 31. december 2020, som har angivet oplysninger om omsætning og lønomkostninger for 2019 eller 2020, og som har en omsætning på over 10.000 kr. Se boks 1 for yderligere om datagrundlag og opgørelsesmetode.

Kilde: Egne beregninger på data fra Tilbudsportalen.

De gennemsnitlige vikarkostninger er højest på de kommunale tilbud og lavest på de private tilbud. De kommunale tilbud har sjældnere vikarkostninger på 0 pct. og oftere på over 10 pct. end tilbud under de øvrige virksomhedsformer. Det er 39 pct. af de kommunale tilbud og 22-30 pct. af tilbuddene under de øvrige virksomhedsformer, som har vikarkostninger på over 10 pct. af de samlede lønomkostninger, jf. tabel 5.

Tabel 5

Anbringelsessteder efter, hvor stor en andel vikaromkostninger udgør af de samlede lønomkostninger og virksomhedsformer, pct.

Andel vikar- omkostninger ud af lønomkostninger	Regionale	Kommunale	Private	Fonde, selvejende mv.
	----- Pct. af tilbuddene -----			
0 pct.	26	14	35	28
1-5 pct.	22	21	28	24
6-10 pct.	22	26	14	19
Over 10 pct.	30	39	22	28
I alt	100	100	100	100

Anm Anbringelsessteder til børn og unge pr. 31. december 2020, som har angivet oplysninger om omsætning og lønomkostninger for 2019 eller 2020, og som har en omsætning på over 10.000 kr. Se boks 1 for yderligere om datagrundlag og opgørelsesmetode.

Kilde: Egne beregninger på data fra Tilbudsportalen.

Boks 1

Datagrundlag og opgørelsesmetode

Tilbud omfattet i analysen

Analysen omfatter døgntilbud på voksenområdet og anbringelsessteder for børn og unge pr. 31. december 2020. Der er medtaget tilbud, som har angivet oplysninger om omsætning og lønomkostninger for 2019 eller 2020, og som har en omsætning på over 10.000 kr.

Tilbudstyper på voksenområdet

Botilbud og botilbudslignende tilbud omfatter botilbud til længerevarende ophold, § 108; sikret botilbud, § 108; Botilbud målrettet unge mellem 18 og 35 år, §108a, jf. §108; botilbud til midlertidigt ophold, § 107; rehabiliteringstilbud, § 107 og botilbudslignende tilbud. Botilbudslignende tilbud dækker over tilbud omfattet af socialtilsynet, jf. § 4, stk. 1, nr. 3, i lov om socialtilsyn (botilbudslignende tilbud i form af hjælp og støtte efter §§ 83-87, 97, 98 og 102 i lov om social service, som leveres i andre boligformer end tilbud efter serviceloven). På Tilbudsportalen dækker det over tilbud etableret i følgende boligformer: lejebolig, lejeloven; almen bolig til særlige udsatte grupper, ABL § 149a, SUL § 141; almen plejebolig, ABL § 5 stk. 2; almen ældrebolig/-handicapvenlig bolig, ABL § 105 stk. 1; almen ældrebolig/-handicapvenlig bolig, ABL § 105 stk. 2; bofællesskab, ABL § 3 stk. 2 og § 5 stk. 3.

Døgnbehandlingstilbud til stof- og alkoholmisbrug omfatter døgnbehandlingstilbud - stofmisbrug, § 101, jf. § 107 og døgnbehandlingstilbud - alkoholmisbrug, SUL §141.

Kvindekrisecentre omfatter kvindekrisecentre, § 109.

Forsorgshjem og herberger omfatter forsorgshjem og herberger, § 110.

Tilbudstyper på børne- og ungeområdet

Anbringelsessteder omfatter åben døgninstitution, § 66, stk. 1, nr. 7; socialpædagogisk opholdssted, § 66, stk. 1, nr. 6; delvist lukket døgninstitution, § 66, stk. 1, nr. 7 jf. § 63 a; sikret døgninstitution, § 66, stk. 1, nr. 7 jf. § 63 b; skibsprojekt, § 66, stk. 1, nr. 6.

Vikaromkostninger

Tilbudsportalens oplysninger om omkostninger til vikarer/vikarbureauer indeholder oplysninger fra tilbuddene om deres lønomkostninger til personale, der er ansat for en kortere periode, og som supplerer det fastansatte personale. Vikarer kan både være faguddannede og ufaglærte. Omkostninger til vikarer omfatter også omkostninger til vikarbureauer. Det er muligt, at det kan variere mellem tilbuddene, hvad der præcist forstås som vikarer, og derfor hvad de medregner som vikaromkostninger. Der kan eksempelvis være tilbud, der har løst ansat personale, som de ikke medregner i omkostningerne til vikarer. Oplysninger om vikaromkostninger vil således kunne give en indikation af, i hvor høj grad tilbuddene anvender vikarer, men de er forbundet med usikkerhed og skal derfor også tolkes med varsomhed.

De samlede lønomkostninger er beregnet som summen af omkostningerne til den øverste ledelse, borgerrelateret personale, administrativt og teknisk personale samt til vikarer/vikarbureauer og bestyrelsehonorer.

Blandt tilbud, hvor vikaromkostninger udgør 0 pct. af de samlede lønomkostninger, indgår også tilbud, som har lønomkostninger til vikarer for under 0,5 pct. af de samlede lønomkostninger pga. afrunding. Derudover kan der indgå tilbud, som har anvendt vikarer, men som ikke har indberettet oplysninger herom på Tilbudsportalen.

Virksomhedsformer

På Tilbudsportalen er et tilbuds virksomhedsform bestemt på baggrund af CVR-registeret. Kategoriseringen af virksomhedsformer er som følger: Private omfatter A/S, ApS, I/S, IVS, enkeltmandsvirksomhed, personligt ejet mindre virksomhed, selskab med begrænset ansvar. Fonde, selvejende mv. omfatter andelsselskab (-forening), andelsselskab (-forening) med begrænset ansvar, erhvervsdrivende fond, fonde og andre selvejende institutioner, forening, frivillig forening, statslig administrativ enhed og øvrige virksomhedsformer.